

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719205747
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719205747.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Jána Auxta, v právnej veci žalobcu: Mgr. Alena Gregorová, IČO: 42 186 307, so sídlom v Banskej Bystrici, Horná 54, správkyňa úpadcu: Q. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom v K., K. XXX, proti žalovanému: B. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX W. F. XX, ako právnenému nástupcovi pôvodného žalovaného L. B. A., nar. XX. XX. XXXX, ktorý zomrel dňa XX. XX. XXXX, naposledy bytom XXX XX K. XXX, o vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 13C/37/2019 - 22 zo dňa 05. 12. 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 13C/37/2019 - 22 zo dňa 05. 12. 2019 zrušuje a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie o veci.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Zvolen (ďalej len ako „súd prvej inštancie“ alebo aj „okresný súd“) prvým výrokom konanie zastavil a druhým výrokom vyslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uznesenia okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 25. 11. 2019 domáhal rozhodnutia, ktorým by súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov - strán sporu, ktoré zaniklo vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu - jedného z manželov s tým, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Konajúci súd z lustrácie vykonanej v registri obyvateľov SR zistil, že v priebehu konania, v deň doručenia žaloby na súd, žalovaný L. B. A. dňa XX. XX. XXXX zomrel. Ďalej súd poukázal citáciou na ust. § 63 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a na ust. § 196 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Uviedol, že súd mal preukázané, že žalovaný v priebehu konania, v deň podania žaloby, zomrel. Ustanovenie § 63 ods. 1 CSP ukladá súdu v takejto situácii posúdiť, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V prejednávanej veci je predmetom konania vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov - strán sporu, ktoré zaniklo vyhlásením konkurzu na majetok jedného z manželov. Z komentára k ustanoveniu § 196 CMP vyplýva, „že v konaní o dedičstve sa postupom podľa § 195 ods. 2 až 5 vyporiada aj bezpodielové spoluvlastníctvo poručiteľa, ak sú splnené tieto podmienky...za života poručiteľa nebola podaná žaloba o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov súdom. Ak žaloba síce bola podaná, avšak konanie sa skončilo zastavením alebo odmietnutím žaloby (či už za života poručiteľa alebo po jeho smrti), má sa za to, že k podaniu žaloby nedošlo“. Uvedené je obsiahnuté v komentári k Civilnému mimosporovému poriadku, Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2017. V súlade s uvedeným súd prvej inštancie dospel k záveru, že v predmetnej veci je potrebné konanie zastaviť a zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov vyporiadať v rámci konania o dedičstve po poručiteľovi, pretože tento v priebehu konania stratil spôsobilosť byť účastníkom konania. V konaní o dedičstve nemožno pokračovať bez ustálenia predmetu dedičstva, teda toho, čo z

bezpodielového vlastníctva manželov patrí pozostalému manželovi a čo poručiteľovi; pričom v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov zároveň nemožno pokračovať, pretože bez výsledkov dedičského konania nie je zrejmý právny nástupca žalovaného ako poručiteľa, pokiaľ ide o majetok, ktorý je predmetom vyporiadania, a teda v širšom zmysle aj predmetom daného konania. Vzhľadom na túto povahu konania o vyporiadanie zaniknutého bezpodielového vlastníctva manželov súd rozhodol tak, že konanie zastavil. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, kedy uviedol, že nárok na náhradu trov konania súd žiadnej zo strán sporu nepriznal, nakoľko s ohľadom na dôvod zastavenia konania, nie sú dané podmienky pre posudzovanie procesného zavinenia na zastavení konania ktorejkoľvek zo strán sporu.

3. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa - správkynia úpadcu Q. A., a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/, h/ CSP. Uviedla, že súd pri rozhodnutí o zastavení konania nerešpektoval špeciálne ustanovenie Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, a to § 53 ods. 2, podľa ktorého vyhlásením konkurzu zaniká úpadcovo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Ak došlo vyhlásením konkurzu k zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo ak sa do vyhlásenia konkurzu už zaniknuté úpadcovo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nevyporiadalo, treba vykonať jeho vyporiadanie. Ďalej poukázala na ust. § 53 ods. 2 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii a uviedla, že v zmysle uvedeného je oprávnený vyporiadať vyhlásením konkurzu zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov len súd na návrh správcu, čomu odporuje vyporiadanie BSM v dedičskom konaní notárom. Odvolateľka má tak za to, že súd zrejme neprihliadal na túto špeciálnu právnu úpravu, keď rozhodol o zastavení konania. Ďalej uviedla, že súd nesprávne uviedol, že žaloba bola doručená súdu dňa 25. 11. 2019, nakoľko žaloba bola na súd doručená už dňa 22. 11. 2019 o 15:21, teda ešte pred smrťou žalovaného. V prílohe odvolania priložila doklad z elektronickej dátovej schránky o doručení žaloby na súd o 15:21 a o odoslaní podania o 13:02. V danej situácii je tak podľa názoru odvolateľky súd povinný rozhodnúť o vyporiadaní BSM, nakoľko rozsah BSM ustálený je. Ohľadom zomrelého žalovaného navrhla, aby súd pripustil zmenu účastníka tak, že na jeho miesto nastúpia dediči - manželka, syn a dcéra ako jeho právni nástupcovia. Navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Dňa 24. 04. 2020 bolo súdu prvej inštancie doručené podanie žalobkyne označené ako „Návrh na zmenu žalovaného“, kde žalobkyňa uviedla, že zo strany notára jej bolo doručené potvrdenie okruhu dedičov po nebohom L.. B. A.. Vzhľadom na uvedené navrhla zmenu žalovaného podľa § 80 CSP tak, že na jeho miesto nastúpia dediči: 1/ Q. A., rod. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. F. XX a 2/ B. A., rod. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. F. XX. Opakovane zvýraznila, že žaloba bola podaná na súd pred smrťou žalovaného, a teda podľa § 196 CMP notár nie je oprávnený vykonať vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a súd by mal v konaní o podanej žalobe pokračovať.

5. Prílohou uvedeného podania bolo potvrdenie o okruhu dedičov od JUDr. Ľubomíra Spodniaka, notára, prejednávajúceho dedičskú vec po zomrelom L.. B. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX.

6. Po predložení veci na rozhodnutie krajského súdu, ako súdu odvolaciemu, tento na základe oznámenia notárskeho úradu rozhodol uznesením č. k. 14Co/7/2020 - 46 zo dňa 13. 05. 2020, že pokračuje v konaní s dedičom po poručiteľovi - zomrelom žalovanom L.. B. A., ktorý zomrel XX. XX. XXXX, naposledy bytom XXX XX K. XXX, a to so synom žalovaného B. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX W. F. XX, ako so žalovaným. Uvedené uznesenie o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom žalovaného nadobudlo právoplatnosť dňom 10. 06. 2020.

7. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

10. Podľa § 196 CMP, ak zaniklo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za života poručiteľa, vyporiada sa podľa § 195, ak toto spoluvlastníctvo nebolo ku dňu smrti poručiteľa vyporiadané a ak sa o jeho vyporiadaní nezačalo za života poručiteľa konanie na súde na základe žaloby.

11. Súd prvej inštancie zastavil predmetné konanie s odôvodnením, že jeden z manželov vyporiadávaneého bezpodielového vlastníctva zomrel a zaniknuté spoluvlastníctvo manželov je potrebné vyporiadať v rámci konania o dedičstve. Zároveň podporne poukázal na komentár k § 196 CMP, v ktorom bolo konštatované, že ak žaloba bola na súde síce podaná, avšak konanie sa skončilo zastavením alebo odmietnutím žaloby (či už za života poručiteľa, alebo po jeho smrti), má sa za to, že k podaniu žaloby nedošlo.

12. Odvolací súd z predloženého spisového materiálu v predmetnej veci zistil, že žaloba bola doručená konajúcemu okresnému súdu dňa 22. 11. 2019, pričom žalobu podávala Mgr. Alena Gregorová, ako správkyňa úpadcu Q. A., proti žalovanému L. B. A., o vyporiadaní zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov z dôvodu, že vyhlásením konkurzu zaniklo bezpodielové vlastníctvo manželov, ktoré bolo treba vyporiadať.

XX. MVDr. B. A. (žalovaný) zomrel dňa XX. XX. XXXX, t. j. po podaní žaloby o vyporiadaní BSM, po začatí konania.

14. Podľa § 195 ods. 1 CMP, ak zaniklo manželstvo poručiteľa jeho smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho, vyporiada sa bezpodielové spoluvlastníctvo manželov v konaní o dedičstve po poručiteľovi. Podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia bezpodielové spoluvlastníctvo manželov sa môže vyporiadať dohodou medzi pozostalým manželom a dedičmi, uzavretou písomne alebo ústne do zápisnice, ktorá podlieha schváleniu súdom. Ak nedôjde k dohode, rozhodne o vyporiadaní súd.

15. Podľa § 196 CMP, ak zaniklo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za života poručiteľa, vyporiada sa podľa § 195, ak toto spoluvlastníctvo nebolo ku dňu smrti poručiteľa vyporiadané a ak sa o jeho vyporiadaní nezačalo za života poručiteľa konanie na súde na základe žaloby.

16. Ustanovenie § 196 CMP zakotvuje, že v konaní o dedičstve sa postupom podľa § 195 ods. 2 a nasl. vyporiada aj bezpodielové spoluvlastníctvo poručiteľa, ak sú splnené podmienky:

a/ bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniklo ešte za života poručiteľa. Pre aplikáciu ustanovenia § 196 prichádzajú do úvahy situácie, ak bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo z dôvodu rozvodu manželstva, ak bolo zrušené rozhodnutím súdu, ak zaniklo vyhlásením konkurzu na majetok z manželov, tak ako tomu bolo v prejednávanej veci,

b/ bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo ku dňu smrti poručiteľa vyporiadané, pričom táto podmienka je splnená, ak do dňa smrti poručiteľa nedošlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva dohodou, rozhodnutím súdu alebo uplynutím lehoty 3 rokov od jeho zániku,

c/ za života poručiteľa nebola podaná žaloba o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov súdom. Ak žaloba síce bola podaná, avšak konanie sa skončilo zastavením alebo odmietnutím žaloby (či už za života poručiteľa alebo po jeho smrti), má sa za to, že k podaniu žaloby nedošlo. Práve na uvedené, obsiahnuté taktiež v komentári k Civilnému mimosporovému poriadku, poukázal súd prvej inštancie, keď (napadnutým uznesením) konanie zastavil. V prípade splnenia všetkých troch podmienok vyššie uvedených je totiž vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov v konaní o dedičstve po poručiteľovi obligatórne.

17. Odvolací súd k uvedenému uvádza, že takáto situácia však v prejednávanej veci nenastala, nakoľko uvádzané podmienky musia byť splnené súčasne, v čase rozhodovania súdu. V súdnej veci však v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie (o zastavení konania) bola na súde podaná žaloba o vyporiadaní BSM, teda konanie o vyporiadaní BSM bolo začaté, avšak neskončené, nebola odmietnutá žaloba a konanie ani nebolo zastavené. Preto nemohla nastať situácia, na ktorú súd prvej inštancie v odôvodnení poukázal, a síce, že sa má za to, že k podaniu žaloby nedošlo. Práve rozhodnutím súdu o zastavení konania (napadnutým uznesením) súd prvej inštancie vytvoril situáciu predpokladanú v komentári k ust. § 196 CMP, na ktorý poukázal. V prejednávanej veci zo spisu vyplýva, že žaloba bola správkyňou úpadcu

na súde podaná dňa 22. 11. 2019, t. j. za života žalovaného L. B. A., žalovaný následne dňa XX. XX. XXXX zomrel, pričom následne súd prvej inštancie dňa 05. 12. 2019 rozhodol o zastavení konania s odôvodnením, že pokiaľ bola žaloba podaná, avšak konanie sa skončilo zastavením konania, má sa za to, že k podaniu žaloby nedošlo. Vzhľadom na skutočnosť, že uvedený stav nastal až v dôsledku rozhodnutia súdu prvej inštancie - odvolaním napadnutým uznesením, odvolací súd sa s konštatovaným záverom súdu prvej inštancie stotožniť nemohol a preto odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom okresný súd, konajúci s právnymi nástupcami zomrelého žalovaného, prejedná vec o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v konaní pred súdom na základe žaloby podanej dňa 22. 11. 2019.

18. S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

19. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).